

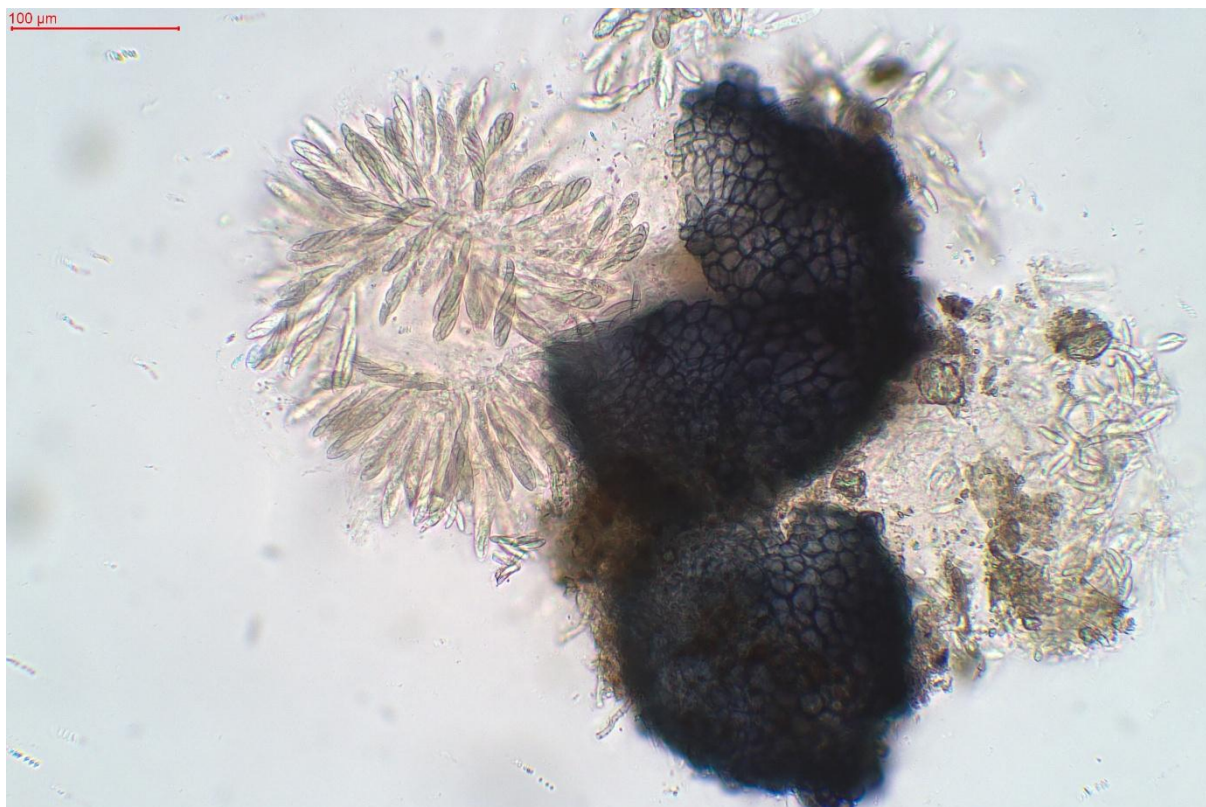
Monitoring výskytu perithecií a zralosti askospor *Fusarium graminearum* na posklizňových zbytcích kukuřice jako podklad pro hodnocení rizika infekce klasů obilnin. Monitorovací období 1. 6. – 5. 6. 2026

Fuzariózy klasů obilnin představují významné riziko zejména v období metání a kvetení, kdy jsou klasy k infekci nejcitlivější. Jedním z hlavních zdrojů primární infekce je houba *Fusarium graminearum*, která na posklizňových zbytcích kukuřice vytváří perithecia. V nich dozrávají askospory schopné za vhodných podmínek infikovat kvetoucí porosty obilnin.

Obrázek 1: Schéma monitoringu *Fusarium graminearum*.

Cílem monitoringu je včas zachytit nejen samotný výskyt perithecií *Fusarium graminearum* na kukuřičných posklizňových zbytcích, ale především posoudit jejich zralost a tím i aktuální schopnost uvolňovat infekční askospory. Samotná přítomnost perithecií ještě nemusí znamenat bezprostřední infekční riziko. Rozhodující je, zda se období dozrávání a uvolňování askospor časově překrývá s růstovou fází obilnin, zejména s obdobím kvetení, kdy je riziko infekce klasů nejvyšší.

Obrázek 2: Perithecia *Fusarium graminearum* na posklizňových zbytcích kukuřice (5. 6. 2026).

První monitorovací cyklus provedený v období 18.–22. května 2026 ukázal převážně nízký aktuální infekční tlak *Fusarium graminearum*. Na většině hodnocených lokalit nebylo zjištěno bezprostřední riziko infekce, případně byla perithecia přítomna převážně v nezralém stavu. Pouze ojedinělé lokality vykazovaly střední až vysoké riziko ve vztahu ke zralosti perithecií a růstové fázi obilnin.

Druhé kolo monitoringu, provedené s odstupem přibližně 14 dní, již podle očekávání zachycuje výrazný posun epidemické situace. Na větším počtu lokalit byly zjištěny pozitivní nálezy perithecií a současně se zvýšil podíl lokalit, kde perithecia dosahují vyššího stupně zralosti. Tento vývoj ukazuje na narůstající infekční potenciál v krajině, zejména tam, kde se zralost perithecií a schopnost uvolňovat askospory časově překrývá s obdobím kvetení obilnin nebo s porosty, které do této citlivé fáze právě vstupují.

Tyto výsledky slouží jako praktický podklad pro agronomy při hodnocení aktuálního rizika fuzarióz klasů a při rozhodování o načasování fungicidní ochrany. Vývoj infekce bude v porostech následně vyhodnocen a laboratorně vyšetřen posklizňovou analýzou zrna.

Tabulka 1: Přehled vzorků v monitorovacím období od 1. 6. – 5. 6. 2026 s vyhodnocením rizika infekce klasů.

Poř.č.	Lokalita	hon	podnik	BBCH	plodina	Perithecia	Askospory	aktuální riziko infekce
1	Běchary		Perseus Běchary	51	PO	NE		nezaznamenáno
2	Bezměrov	Morava	AGD Postoupky	61		VZÁCNĚ	75% ZRALÝCH	vysoké
3	Bezměrov	Dálnice	AGD Postoupky	59	JJ	HOJNĚ	75% ZRALÝCH	vysoké
4	Břest	U Kravína	ZD Břest	65	PO	VZÁCNĚ	75% ZRALÝCH	vysoké
5	Břest	U Kravína	ZD Břest	65	JJ	NE		nezaznamenáno
6	Bystřice nad Pernšt.	Lány	Agra Ždánice	65	PO	NE		nezaznamenáno
7	Bystřice nad Pernšt.	Leščiny	Agra Ždánice	65	PO	NE		nezaznamenáno
8	Bystřice nad Pernšt.	Rácová	Agra Ždánice	65	PO	NE		nezaznamenáno
9	Český Krumlov		Zemos Zubčice		PO	NE		nezaznamenáno
10	Dačice	3403/23	ZS Staré Hobzí	71	OJ	STŘEDNĚ	5% ZRALÝCH	nezaznamenáno
11	Damnice	0803/9	ZS Jiřice u Miroslavi	65	PO	HOJNĚ	NEZRALÉ	střední
12	Damnice	9902	ZS Jiřice u Miroslavi	69	PO	STŘEDNĚ	50% ZRALÝCH	vysoké
13	Dešná	8301/17	Zemspol Dešná	55	PO	HOJNĚ	5% ZRALÝCH	vysoké
14	Domašov	7204/16	ZS Devět křížů	65	PO	STŘEDNĚ	50% ZRALÝCH	vysoké
15	Holešov	U vodárny	NAVOS	59	JJ	HOJNĚ	75% ZRALÝCH	vysoké
16	Horní Břečkov	Findova špice	Podyjí a.s.	69	PO	STŘEDNĚ	50% ZRALÝCH	vysoké
17	Horní Černůtky	3902/4	Miloň Hypius	65	OO	NE		nezaznamenáno
18	Cholina	Na Rváčov	Senice n Hané	65	PO	HOJNĚ	5% ZRALÝCH	vysoké
19	Chudobín	Géry	ZD Haňovice	59	JJ	VZÁCNĚ	5% ZRALÝCH	vysoké
20	Chudobín	Za Drahou	ZD Haňovice	65	PO	NE		nezaznamenáno
21	Chudobín	Zámecká	ZD Haňovice	65	PO	NE		nezaznamenáno
22	Janovice	3401	ZOD Stolany	65	PO	HOJNĚ	30% ZRALÝCH	vysoké
23	Jarohněvice	Vážany	Lukrom	61	JJ	NE		nezaznamenáno
24	Jesník n Odrou	U hnojště	ZD Jesenicko	41	PO	HOJNĚ	75% ZRALÝCH	vysoké
25	Jindřichův Hradec		ZP Hospřiz		PO	NE		nezaznamenáno
26	Kluky	Bába	ZRD Kluky		OJ	NE		nezaznamenáno
27	Kojetín	Pravý trávník	Agrodruštvo Morava	65	PO	NE		nezaznamenáno
28	Kojetín	Bojanovsko	Agrodruštvo Morava	65	PO	NE		nezaznamenáno
29	Kojetín	Račová u silnice	Agrodruštvo Morava	65	PO	NE		nezaznamenáno
30	Kojetín	Pod farou	Agrodruštvo Morava	69	PO	HOJNĚ	75% ZRALÝCH	vysoké
31	Kojetín	Přední Padělky	Agrodruštvo Morava	69	PO	HOJNĚ	50% ZRALÝCH	vysoké
32	Kunín	Na Mukovici	ŠPK Kunín	65	PO	HOJNĚ	75% ZRALÝCH	vysoké
33	Louka	Roháč	SHR Lipov	61	JJ	STŘEDNĚ	50% ZRALÝCH	vysoké
34	Ludslavice	Zástodůlčí	Doubrava Zahnašovice	65	PO	HOJNĚ	75% ZRALÝCH	vysoké
35	Ludslavice	Strž	Doubrava Zahnašovice	65	PO	STŘEDNĚ	5% ZRALÝCH	vysoké
36	Mohelno	8402/1	Agro Mohelno	69	PO	HOJNĚ	75% ZRALÝCH	vysoké
37	Němčice	8204/7	ZD Sloupnice	51	JJ	STŘEDNĚ	NEZRALÉ	střední
38	Olbramkostel	U hřbitova	ZOD Olbramkostel	73	OJ	HOJNĚ	5% ZRALÝCH	nezaznamenáno
39	Petrín	3902	ZS Starý Petrín	65	PO	HOJNĚ	75% ZRALÝCH	vysoké
40	Platěnice	Platěnice	DVO Pardubice	69	PO	NE		nezaznamenáno
41	Popovice Rataje			59	JJ	STŘEDNĚ	5% ZRALÝCH	vysoké
42	Pravčice	Špitálka	Pravčická as	61	JJ	NE		nezaznamenáno
43	Pravčice	Šeblinek	Pravčická as	61	JJ	HOJNĚ	5% ZRALÝCH	vysoké
44	Přeskače	Klínek	SHR Němec	61	JJ	HOJNĚ	NEZRALÉ	vysoké
45	Puklice	6302/2	AD Vlastníků Puklice	65	PO	HOJNĚ	75% ZRALÝCH	vysoké
46	Rataje	Na Nětčice	ZOD Rataje	59	JJ	NE		nezaznamenáno
47	Rataje	Zastávka u Sobělic	ZOD Rataje	65	JJ	VZÁCNĚ	5% ZRALÝCH	nezaznamenáno
48	Roštín	Za potokem za farmou	Babušík	61	JJ	HOJNĚ	NEZRALÉ	střední
49	Řimovice	4302/7	AD Golčův Jeníkov	61	PO	NE		nezaznamenáno
50	Řimovice	4301/1	AD Golčův Jeníkov	65	PO	NE		nezaznamenáno
51	Řimovice	4303/1	AD Golčův Jeníkov	61	PšJ	NE		nezaznamenáno
52	Sázava	6004/11	ZD Sázava	51	PO	NE		nezaznamenáno
53	Senice na Hané	Zadní díl	Senice n Hané	59	JJ	VZÁCNĚ	NEZRALÉ	vysoké
54	Senice na Hané	Pod silnicí	Senice n Hané	59	JJ	HOJNĚ	50% ZRALÝCH	vysoké
55	Skryje	1988/2	ZD Skryje G. Jeníkov	65	PO	NE		nezaznamenáno
56	Sobětuchy	9301/4	ZOD Stolany	65	PO	NE		nezaznamenáno
57	Srnov		Agrodruštvo Morkovice	49	JJ	NE		nezaznamenáno
58	Strážnice	Židelnice	Žerotín a.s.	61	PO	HOJNĚ	90% ZRALÝCH	vysoké
59	Štětovice		Zlatá farma	61	JJ	NE		nezaznamenáno
60	Tumačov	Ameriky	Lukrom	61	JJ	NE		nezaznamenáno
61	Tumačov	Zbele 2	Lukrom	59	PO	HOJNĚ	50% ZRALÝCH	vysoké
62	Velešovice	1602/4	Rakovec as	59	PO	STŘEDNĚ	75% ZRALÝCH	vysoké
63	Velké Opatovice	7402/13	VOS Z. Velké Opatovice	65		NE		nezaznamenáno
64	Velké Pavlovice	Záblačká	Moravská Agra	69	PO	HOJNĚ	50% ZRALÝCH	vysoké
65	Velké Zboží	Na Křečkov 3902/4	Poděbradská Blata	65	PO	NE		nezaznamenáno
66	Vlčnov	Za Valovým	Vlčnovská zemědělská a.s.	73	OJ	NE		nezaznamenáno
67	Zahnašovice	Trávník střed	Doubrava Zahnašovice	61	JJ	HOJNĚ	5% ZRALÝCH	vysoké
68	Záhoří	Za Hrázů	AD Záhoří		PO	HOJNĚ	50% ZRALÝCH	vysoké
69	Záhoří	Za Valodů	AD Záhoří		PO	STŘEDNĚ	50% ZRALÝCH	vysoké
70	Zaloňov	4302/5 Před Kuksem	Uniagro Zaloňov	65	PO	NE		nezaznamenáno
71	Žalkovice	Bernátkovo	JPJ Netopil a. s.	65	JJ	HOJNĚ	NEZRALÉ	střední
72	Žalkovice	Pod státní silnicí	JPJ Netopil as	65	JJ	HOJNĚ	75% ZRALÝCH	vysoké

Pozn.: Z důvodů snahy o rychlé předání výsledků se mohou vyskytovat drobné nedostatky v názvech podniků nebo pozemků. Závěrečná zpráva z projektu projde následnou korekturou.

Komentář: Oproti prvnímu monitorovacímu cyklu je patrný posun od převážně nízkého aktuálního rizika k situaci, kdy na části lokalit dochází ke zvyšování infekčního potenciálu *Fusarium graminearum*. Narostl počet pozitivních nálezů perithecií a současně se zvýšil podíl lokalit s perithecií ve vyšším stupni zralosti. **Riziko infekce klasů je proto nutné hodnotit vždy v souvislosti se zralostí perithecií, růstovou fází obilniny a aktuálním průběhem počasí.**

Graf 1 Riziko infekce napadení obilnin fuzariózami klasů ve vzorcích odebraných v týdnu 1. 6. – 5. 6. 2026 (n=72)

